

Պատկեր Մենուսքերի

—Դըրժմա պուլունան Եունան գը.
րայիշեսքնա Խազարիմ օյունմազ իւզրէ

պէտքէն չըզտուի, ինքն օլ վագըթ, հոնա հէտիսէն օլտարագ, պօղազընն ինքն 25 սանթիմէթը ուղղունդուն. տաւ լէտ պիր իթալեա գումարը սօ. գումարը:

Մատամ Բօսսի պոլ մէթոլուպու ալ. զըղընտա աղղու կիտիպ հիւքիւմէ. թէ կէօսթէրը վէ թէրրոնս ախղ ու կիրիթթ օլունտարագ, մուհաքէմէ օլունտագ իւզըն, մահքէմէ հոգուրու. նա չըգործըր:

Հաքիմ, մերգուսու իսթինթագ իթ. ալիստէ, քէնտիսինէ եօլ վիրիւթի. նէ ճանը չօգ սըգըլըլ օլունդունու, վէ գապահաթընն աթվ օլունտաթը զըղընտա, մատամ Բօսսի մէթոլուպու երգըլըլ օլունդունու, վէ թէհտիտ մէթ. թոլպունս կէլիննէ, մէքըրիւր մէթոլուպու, հիւքիւմէթ պիր սաաթընտա երգը. մըլ վէ երգըպ եօլապըգաւն սօնրա չօգ քէնթիմէն օլունդ վէ մէթոլուպու կէ. ըր յալա պիր չարէ պուլաւաթը. զընը, վէ հէր նէ քի երգըլըլ իսէ, երւ. ընթալէն երգըլըլ վէ մէքըրիւր իսէ օլ. տիրմէյէ տալա նիւթթի պուլունտալ օլաւաթընը պիրիւթիւք թէպիրիյի զիմմէթ չալըլըլ իսէ տէ, մահքէմէ, մերգուսու, 13 ալ մահպուսիւթէ վէ պէն սէնէ տէ, հիւքիւմէթ թաւաթըն. տան կէօգէթիւմէն հիւքմ օլունտալ տուր:

— Բարա հաղթիթլէրի Բարիստէ Մօն. մարթը քիլիսէսինին ինչաթը ինքն 20 պին փըրանք իհաւ իլէմիլ տիր:

— Վիէննա էքսքօդիսիօնուս էյեա վաղ իտէնլէրէ միւքեաթթ Վիրմէնէ մէնմուր օլան գօմիսիօն, մէքըրիւր էքս. քօդիսիօն օլմաքըլա տալիւր պիր թագըլ էյեա վաղ իթմիլ օլան Ալման. եալը Գապիլիլիօն—Գօլննա կէնն տիր. չէստաթըն պիրիսին միտալեա իթա իլլէմիլ տիր:

— Բըրուսիանն ումուրու հարպիսէ նաղըրը, սիւարի տաքըրիսին ինթէր. պօկաւ իճու իտիլնէք մանօլլաւա. ընտա հաղըր պուլունտալարըլին Յը. ընտաթը սիւարի տաքըրի օփիյեալա. ընտա ըրաւաթ Վիրմիլ տիր:

— Տօն Գալուսու էօլաւիւրմէք ինքն Մատրիտալէն եօլա չըգըլըլ օլան պէն նէֆէր քիմէսնլէր, էսթէլլաւա տիւղ ու կիրիթթ օլունտալ Մարքի տը վալ. տնթիսինն էմրի իլէ տնիտէ թիւ. ֆէնկէ տիւղիւրմիլ տիր:

— Վիէննանն Մօրիլըն Բօսթ զօղէ. թաւընն պէնտալա նէղաթէն, Տօն Գալուս պու տէֆա պէօլիւք պիր իս. թիգրաղ իթմիլ տիր:

— Պիր թագըլ գըլ վէ չօնուգըրը պաշտան չըգործըլ օլան մէյնուր Սէ. ընտա նամ վալաւա, Միլանն մէնլի. սի չէրիսինտէ մուհաքէմէ օլունտալ. տան սօնրա, օն տէնէ մահպուսիսթէ հիւքմ օլունտալ տուր:

— Կէյննա վէֆաթ մտէն Ժօն Բօ. թաւըր նամ ինկիլի ֆէյլօսօֆուն, 14 000 լիւրալը վարիտաթը չըգըլըլ տիր:

— Եունտ գըրալիւքաթ Դըրըմ կիթ. մէք իւզըն, վաթըր իլէ թունա իւզէ. ընտան կէլալի էնտալէ, Գալաւա տալի ուղղաթըլ վէ Գալաւա էհալիսի, միւշարիւրյաւա կէօրմէք իւզըն սօ. գաղա չըգըլըլ իսէլէր տէ, պուլալըն պաղըլըրըն, միւշարիւրյա հաքգըն. տա էտէպէ մուղալի պաղը մուլմէ. լաթտա պուլունտալ օլունտալը, Գա. լաւաւա վիրուա իտէն մէթոլուպու. տա օգունտալ տուր:

— Պաղը մուլմէլաթը քօլիթիգընէ. տէն նալի, Բէթըրպուրկտա պուլուն. նա ղալալ էլիսինին, մէմէքէթի

ճանիպիսէ վաթթ իթմէք իւզըն պու. լունտալըլ վէ ճաթօն տէվէթի թա. ըաթընտա, Բէթըրպուրկտա իգա. մէթ իթմէք իւզըն պիր էլիլ թալիլն օլունտալը զաթթ թալաւա օգուն. մուլ տուր:

— Բէթըրպուրկտան տընն թէ. լէկըֆնմէլէր, իթվաւա Բուսիա տա. քէրի իլէ Բօմաւ գապիլէսի պէյնիտէ վուգու պուլան մուհարէպէ հաքգըն. տա պաղը թաֆսիլաթ վիրմիլ տիր, չէօլլէ քի, Բուսիալըլըր թաւաթընտան գապիլէյի մերգուսուէն իւլ իւլ պին գապիլէսի թաֆսիլաթը հարպիսէ թա. լալ օլունտալ, մէպըլըլ մէքըրիւր թաֆսիլ իթմէք իւզըն, 8 պէօլիւք քի. ետալէ տաքէրի վէ 10 գըլթա թօք վէ 800 նէֆէր սիւարի վէ պիր թօք պա. թարեաթը իրաւ օլունտալ տուր: 500 նէֆէր գաթար սիւարի տաքէրի, յու. լիսին 21 ինտէ Բօմաւ թալիֆէսի քէվ. ընտնըն հարպիս վէ էյեալաթըն գապիլ վէ քէնտիլէրին թաւա իլլէմիլ տիր:

Թալիֆէյի մէքպուրէտէն պաղըլաթը նէհիլ կէլաթիլէրի սըրտա զարգ. օ. լալ գուսուրու տալի ֆիլաթ իթմիլ. լէր իտիլ Բուսիա տաքէրի Չընտըր նամ գալիսէն էքսմէթ իթմէքաթ էքէն, յուլիսին 25 ինտէ Բօմաւ թալիֆէսի Բուսիալըլըր իւզըն հիւքում իթ. միլ իսէ տէ, իսալի թէլէֆաթլա կէրի չէքիլմիլ տիր:

Բուլիսին 28 ինտէ, Թիւրքմէլէր կիլնէ վաթթըր Բուսիալըլըր իւզըն. նէ հիւքում իլէ, չիտաթիլի պիր մու. հարէպէ վուգու պուլալ, Բօմաւ թալիֆէսի չէնտանէ ճէնք իթմիլ իսէ տէ, Բուսիալըլըր միթըլէնէօլըլըր երկընտէն իսալի թէլէֆաթլա ուղ. ըաթըլաթ տիր: Պու մուհարէպէտէն սօնրա, Բուսիա տաքէրի, իլնալ նամ մահէլլէ աթիլմէթ իլլէմիլ վէ թալիֆէ. յի մէքպուրէտէն 800 քիլէ թէլէֆ օլ. մուլ տուր: Մուհարէպէյի մէքպուրէտէն պուլունտան Բօմաւ վէ եա թիւրքմէն. լէր, օն պին քիլի գաթար թաֆսիլն օլունտալ իտիլ: Բուլիսին 21 ինտէ մէ. նէթալ Գօֆման, իթվաւա տան իմատա ի. չին Պիլմալէսէ վիրուա իլլէմիլ տիր:

— Ալմանտա տէվէթի, եէտի գապ. թընտա պուլունտան Յրաւաթ էեալէթ. լէրիստէն քէլ տէր տաքէրի չէքմէք. տէ վէ ալաթիւրաւ սեպտ. 15 տէ վէր. տիւնտէն տալի տաքէրի իլլաթ իթ. միլ իսէ տէ, Թալալա զաթթաթընն օ. ըաւաթ պուլունտան մուլպիրիսին պէ. եալէնա կէօրէ, տէվէթի միւշարիլէյ. հա, Յրաւաթ էեալէթլէրին թէմալի իլէ թէլըլ իթմէք ինքն վէսիլէ տա. մաթաւա պուլունտալ վէ մէքըրիւր էեա. լէթլէրին քէնտի գապիլէնտա պուլուն. տալըլ էնտալէ քօլթալաթը քէնտիսի իտարէ իթտիրմիլ օլունտալ տան պալա. լէ, վուգու պուլան մէսաթիֆաթա գալըլըլ պիր միւսն ֆրաթթ թէլէտի. յէ օլունտալըլա, գաթարալաթըլըլ. մըլ վաթթըլա լէրտիւնտէն տաքէրի. նի կէրի չաղըրմաեալընը պիրտիր. միլ վէ պուլունտալ իւզըն Յրաւաթ վիւ. քէլա մէնլիսի տալա միւշաթէր իտիպ, Յրաւաթաթալա Ալմանտա տաքէրի գա. թիլէն չըգմաթըն կէրի պըրթըլաւաթն իսէ, պիր միւսն ֆրաթթ ճէման թէ. տիլէսինէ գաթար վիրմիլ վէ պինտէն ալէյ, Ալմանտա տէվէթլին տաքէ. ըրին Յրաւաթաթալ չէքմէսինէ հիւք պիր վէսիլէսի գալալաթըլըլալ վէրտիւն. տէն տաքէրի կէրի չաղըլըլ տիր:

— Ըլվիլիլըլ զաթթալաթընտան պիր. իլ Ալմանտալ չօպր իսմինտէ պիր տալէսին կիրիթթ օլունտալ մուլաւ.

թաւաթը չու սուրէթլէ նալ իթմիլ տիր:

Մերգուսու իլէր իւլէրիլէ իլէ պէ. ըապէր Ալա տալաթընտա վաթը Բօն նամ մահէլլէն ճիվաթընտա կէլիլմէք. տէ իքէն, իւզէրի զալէթ իննէ պուլ. վէ գալիլէ էօրթիւլիւք էթմիլ տէօրթ տաթա լէլիլմէք պիր մահէլլէ ըալէ կէլէրէք, վէ հէր նաալաւ միւ. վալէնէյի զալա իլլէյէրէք, աչալը տիւլմիլ վէ տըգաթալաթը, ալէթ վէ տաթալ ճէլա իտէրէք մերգուսու գալըլըլաթ իլին, օրաւա պիր սա. աթ մէսաթէտէ օլան քէօլլէրինէ տալ. ըու եօլա ըվալն օլունտալ իսէ տէ, եօլաթըն զալէթ սաթա վէ սաթալ օլ. մաթընտան նալի տնաթա իքի սաթթ. տան քէօլէ վաթապիրմիլլէր վէ քէօլ. լիւտէն իւլ քիլի իլէ լաղըլ կէլէն էեա. վաթթ թէտաթըր իտիպ մահէլլէ մէք. քիւրէ կէլմիլլէր վէ աչալը պիր իք. սաթթաթաթաթ, վէ մերգուսու չօպր պիր գալ սաթթ գալ վէ պուլը իլինտէ գալ. մաթընտան տալաթ էլի տալըլ թոլթ. մաթըլընտան իքի պէլինէ սաթթալա մուլաթիֆաթ օլաթաթըլ, գաթըն իլինէ եօլալըլալ կէօգէ կէօրիւմէլ օլաթաթ. կինտէն եօգաթընտան աչալը ուղաթըլալ տիլէր պիր իքի թոլթաթաթ տէր իքէն, էլինտէքին տալի գալըլըլ աչալըլ տիւլալիլէտէն, թէքըրաթ թաթըլա. ըաթ հէլէ կիւք հալ իլէ մէրգուսու չօպր իլէ սօնրաթալն իննէ քէօլլէլիւ չըգա. ըապիլմիլլէր:

Կէլիլա տաթալ թէլէթ օլաթմըլ իսէ տէ պէլ սաթթաթալ զիւտաթ գալըլ սու ի. չինտէ գալաթըլընտան, պիր գալ սա. աթ թալըլ պաղընտ կէլմէլիլալ, պիր թաթըլ թէլէթ իլէ քէսպի իթթաթթ իտէպիլմիլ:

— Բարա հաղթիթլէրի, հէման հէր կիւն իտաթա տէնիլէնէք պիր հալաթ օլունտալ, հաթթալա թաթթաթալ սեպտեմ. ըրին տէօրտիւննի կիւնիւ եաթթա. տան չըգաթաթըլ օլունտալ, Բարիա զաթթաթաթըլ եաղընտ:

— Իվրէտէն, Ասթա կէօթիլէրէն եօ. լուն իւզըրինտէ վաթը օլան Տօնալ նամ քէօլտէ օն եալընտա պիր էրքէք չօնուգ տալաթ նէպաթաթ թօլըլա ի. քէն, պիր գաթթալ գուլու չօնուգուն իւզըրինէ հիւքում պիրիլ հալաւա չը. գաթմըլ վէ զէվալըլ չօնուգուն գաթընը տէլիլալ պաղըլըլաթըլըլ տիլաթը չը. գաթթաթաթալ սօնրա բարալա բարալա իլ. լէմիլ տիր:

— Ալմէրիգա զաթթալաթընտ օ. գունտալըլալ նէգաթէն, էհալինին պաթալըլ թաթըլըլալալ 400 նէֆէր քէսան, Բաթալ էեալէթլինտէ վաթը լէ Սիննէ նամ չէհէր կիրիլ, գաթըլըլ իլէ 2 նէֆէր էվաթալըլըլ վէ պալաթը. զըլէ էօլալաթիւքաթն սօնրա, ճին. եթթինտէն էսէր պըրթաթաթալ իւզըլէ, նալլէրին եաթթալ քիւլ իթմիլ օլան Բիւլլէր իսմինտէ պիր տաթթ, քէնտի. լէրէ թէլալ իթմէպիլ հալալ, չէհի. իլ աթէլէ վիրէնէքլէրին, պէլմէննի հաթիլինէ պիրտիրլէր, Հաթիլ միւ. մալիլէյ, Բիւլլէր կիլիլ պիր մահէլլ. տէ սաթթաթըլ օլունտալ տան, մէր. գուսու թէլիլ իթմէլ, ֆաթթալ, իլ. տիլաթ, Բիւլլէրին պուլունտալ մա. հէլլի պուլալ, մէրգուսու ախղ ու կիրիթթ պիրլէ վաթթ իլէլիլմէքաթիլն տաթալ, Արթալաթաթալ թիլը քիլի, պիր իսմինտէ մահէլլէսին պաթալ, հաթիլին իւզըրինէ թիլէլ իտիլ, միւ. մալիլէյի եաթթալաթը, Պիլաթ մէհ.

րուհ գալըլ գուլթուլըլ: Միլուն. քիտէ սօգալըլ օրթաթընտա պիր ա. տալ էօլալալիլէր, Բօլիա նէֆէրլէրի սահիպ ճինտէթի թոլթաթալ, պու. նուն իւզըրինէ, էհալինին պաթալըլ թաթըլ, Բօլիա նէֆէրաթը իւզըրինէ հիւքում պիրլէ, զապիլթլէրտէն պիրի. նի վուրուպ էօլալալալըլ վէ սահիպ ճինտէթի տէ գուլթաթըլըլ: Նուն Օրլէնտա տէօրթ քիլի սօգաթաթ. ըլվալըլ թապանտաթըլալ պիրիլպիր. լէրի իլէ գալըլա իտիլ, տէօրալ տէ էօլալ: Ալաթըլալ օգունտալ 21 թա. ըրիլի Նիւ եօրգ Հէրըլա նամ Ամէրի. գա զաթթաթաթընտա, պու կիրպի սալիլ պիր թաթըլ ճինտէթ հալաթալէրի օգունտալ տուր:

— Կէյննա էլլի եալընտա պիր էր. քէք պէրապէրինտէ երմի եալընտա զալէթ կիւլէլ պիր գըլ վէ գըլըն տ. նա վէ պապաթ պուլունտալըլ հալ. տէ, հիւքիւմէթ գօնալընտ կիտիլ, մէքպուրէ իլէ էվէննէքլէրին Շէհիր է. միլինէ պիրտիր. վէ Շէհիր էմինի տալի, զըլա, աթթաթէն օլունտալ իւզըլէ, ըալըլ միլին էն. սիւալի իթ. տիլինտէ, գըլաթըլ սօնուգ գալ իլէ, իսալըլ ճէվապըլըլ վէրիլ: Պունտն իւզըրինէ, գըլըլալ տնա վէ պապաթալ թիլ իսթ օլունտ, կիւլիլ օլունտա. տաթալ չալա գալըլ վէ Շէհիր էմինի տէ թէնաթիլալ իտէր: Շէհիր էմինի, պու տաթթալ թաթաթալըլ պիրտիր. մէք ինքն նիլին պու սօն տաթթաթա. պէլէլիլալ էվէլինտէն պիրտիրմէտին տէլի գըլալ սիւալ իթթիլինտէ, էֆէն. տիլ, էվլէլինտէն ըլլիլիլ թալիլ իթ. մէլիլալ, չիմտի իլքա տէֆա տըր քի ը. յիլիլալ տիւլաթալ տըրաթ ճէվապըլըլ վէրմիլ տիր:

— Ժիօրնալ աի Նաթօլի նամ իթալալ զաթթաթաթընտ չու վէնն իլէ օգուն. մուլ տուր:

Պիր եօլալ գաթաթըլ, Թըրանի—Պա. նի իտաթթըլ իւզըրինտէ սիւալթլէ կիրթալիլ սըրտաթ, իտաթթըն իւզը. ըրինտէ պիր չօգ պաթիլիլ տուրմաթաթ իտիլ:

Պալիլլէրին սիւալթիւքալ, հալաթն. լաթը իտաթթաթն տիլաթը չըգործալ ինքն չօգ չալըլալ իսէ տէ մուլաթթաթ օլաթաթըլ, գաթթալալ, իտաթթ. տան տըլաթը չըգաթաթըլըլ վէ եօլուն. լաթ հիլ պիր սըգըլըլ չէքմէքաթիլի հալալալաթաթալ եէօրտիլին չըլնտալ վէ օն պիրիլ տէ եաթթաթաթ:

— Ամէրիգա տալ, ալիլլէր տալի օ. գուլապիլիլլէր իլին, Բօպէսսօն հի. քեաթէսինին, գապարթըլըլ եաղըլալալ պու քէրէ պաթըլըլ օլունտալ, էլուն. բա զաթթաթաթընտ օգունտալ տուր:

— Սէն Բէթըրպուրկ զաթթաթաթ. ընտա օգունտալըլալ կէօրէ, Բու. սիա իմէրաթթօրու Ալէքսանտըր հաթ. ըլթլէրի, մաթաթալալալ էլաթ իտիպուր. կուն տիլիլնիւտէ հաթըր պուլուն. մաթը ինքն ինկիլթէրա գըրալիլաթ լիլթթօրիւ հաթթիթլէրին Սէն—Բէ. թըրալալալ տալէթ իլլէմիլ տիր:

— Գաթթաթալ Ալմանտալ, իթալաթ գըրալալ հաթթիթլէրին իգրաթմէն, վի. էնտալալ հիւքա իտիլին չէնլիլըլըլ հէն. կեաթընտա, վիէննտա գալաթաթը. նը, չէհիլ մէքըրիւր տէ մուլաթ Բար. էլիսինէ էմր իլլէմիլ տիր: